

ARBOGA KOMMUN

Verksamhetsberättelse 2017

Barn- och utbildningsnämnden

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning	3
2 Uppdraget	5
3 Årets verksamhet	6
4 Måluppfyllelse	10
4.1 Inspirerande livsmiljö	10
Arboga växer och utvecklas	10
Arboga är tryggt och säkert.....	11
Arboga är inkluderande och tillgängligt.....	11
Arboga är ekologiskt hållbart	12
4.2 Inspirerande livslångt lärande	12
Arboga inspirerar till livslångt lärande	12
4.3 Inspirerande arbete	18
Arboga har ett gott näringslivsklimat.....	19
I Arboga finns goda möjligheter till arbete	19
4.4 Inspirerande organisation	19
Arboga kommun ger ett gott bemötande och god service	19
Arboga kommun är en attraktiv arbetsgivare	20
Arboga kommun har god ekonomisk hushållning.....	20
5 Intern kontroll	21
6 Barnkonsekvensbeskrivning.....	22
7 Årets resultat och investeringar.....	23
8 Sammanfattade uppgifter om ekonomi	26
9 Nyckeltal	27
10 Framtiden.....	28

1 Sammanfattning

Årets verksamhet

Antalet barn, elever och studerande i nämndens verksamheter fortsätter att öka. Samtidigt finns ett stort behov av ändamålsenliga och permanenta lokaler för verksamheterna.

84 barn och elever skrevs in i förskola, grundskola och gymnasium under 2017. För svenska för invandrare, SFI, var siffran 85. Det stora antalet nyanlända elever ställer krav på nya sätt att arbeta i verksamheterna och behov av att anställa ny kompetens.

Resultaten är goda

I årskurs 3 genomförs nationella prov i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Statistik från de nationella proven i årskurs 3 visade 86 % av eleverna nådde målen i matematik och 86 % nådde målen i svenska, en klar förbättring jämfört med förra året.

Betygen efter årskurs 9 öppnar vägen för eleverna in på gymnasiet. 86 % av eleverna inkluderat nyanlända, är behöriga till ett nationellt gymnasieprogram.

På gymnasieskolan bedöms resultaten som goda, många elever når de högre betygen. Andelen elever med examensbevis var i juni 2017, 96,3 % att jämföra med 92 % förra året.

Utbildningsmöjligheterna i Arboga är mycket goda. Högskolecentrum erbjuder flertalet kurser och utbildningar både här i Arboga och via distansstudier. Arboga har dessutom beviljats nya yrkeshögskoleutbildningar.

Ett flertal fortbildningsinsatser genomförs inom nämndens verksamheter, särskilt kan lyftas fram "Samverkan för bästa skola". Genom deltagandet får kommunen mer resurser till sitt arbete med att stärka det pedagogiska ledarskapet i alla nämndens verksamheter. Utbildningen sker i samverkan med Karlstads Universitet och Skolverket. Syftet med utbildningen är att höja måluppfyllelsen och öka likvärdigheten mellan skolorna. Detta ska ske genom stärkt pedagogiskt ledarskap för chefer samt stärkt ledarskap i klassrummet för alla pedagoger. Arbetet har pågått under hela år 2017

Ekonomi

Barn- och utbildningsnämnden prognosticerar ett nollresultat för år 2017. Detta trots att fler barn, elever och studerande har gett högre kostnader för personal och lokaler än budgeterat.

Framtid

Behovet av förskoleplatser fortsätter att öka. Ökningen beror på inflyttning och

på att fler väljer att ha sina barn på förskola vid exempelvis föräldraledigheter och när barnet fyller ett år. Nya förskolor är avgörande för att kunna möta detta behov.

De projekt som finns beskrivna i kommunens Strategiska lokalförsörjningsplan berör till stor del barn- och utbildningsnämndens verksamheter. Det handlar bland annat om vilken typ av lokaler som behövs för att bedriva en bra förskola och skola i framtiden. Beslut om ny Gäddgårdsskola och ny förskola i kvarteret Marknaden är fattade.

Arboga kommun behöver fler förskollärare och lärare. Konkurrensen om framtidens pedagoger hårdnar. För att kunna rekrytera och behålla förskollärare och lärare i framtiden behöver arbetssättet kring rekrytering utvecklas. En rekryteringsplan för nämndens verksamheter är framtagen.

Fler kompetenshöjande insatser för personalen kommer att behövas de närmaste åren, vilket innebär väsentligt ökade kostnader för nämnden. Kraven på behörighet är tydliga.

Antalet nyanlända i Arboga ökar. Det är av yttersta vikt att dessa individer får det stöd och den hjälp de har rätt till. Barn- och utbildningsnämnden har antagit riktlinjer, och för att kunna arbeta enligt dessa krävs kommunala satsningar även i framtiden.

2 Uppdraget

Barn- och utbildningsnämnden fullgör, genom att själv anordna eller genom att köpa skolplatser, kommunens uppgifter inom utbildningsområdet. Nämndens ansvar omfattar förskola, fritidshem, förskoleklass, grund- och grundsärskola, gymnasium och gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna, utbildning i svenska för invandrare, yrkeshögskola, högskoleutbildning och uppdragsutbildning.

Nämnden ansvarar vidare för del av ungdomskontakten samt elevhemsverksamhet för gymnasieelever.

Nämnden utövar kommunens tillsyn över den fristående förskolan Solkatten.

3 Årets verksamhet

Många elever och barn samt stort behov av ändamålsenliga lokaler

Antalet barn och elever i nämndens verksamheter fortsätter att öka. Samtidigt finns ett stort behov av ändamålsenliga och permanenta lokaler för verksamheterna.

84 elever skrevs in i förskola, grundskola och gymnasium under 2017. För svenska för invandrare, SFI, var siffran 85. Det stora antalet nyanlända elever ställer krav på nya sätt att arbeta i verksamheterna. Fler studiehandledare, modersmåls lärare och lärare i svenska som andraspråk har anställts under 2017. Förstärkningar har även skett av studievägledare, inom skolledning och i elevhälsan.

Resultaten förbättras

I årskurs 3 genomförs nationella prov i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Egen preliminär statistik från de nationella proven i årskurs 3 visade 86 % av eleverna nådde målen i matematik och 86 % nådde målen i svenska. Ett resultat som är bättre än föregående år.

Betygen efter årskurs 9 öppnar vägen för eleverna in på gymnasiet. 86 % av eleverna är behöriga till ett nationellt gymnasieprogram. Siffran för länet var 79 procent och 82 procent i riket (2017).

På gymnasieskolan bedöms resultaten som goda, många elever når de högre betygen. Andelen elever med examensbevis var i juni 2017, 96,3 % att jämföra med 92 % förra året.

Utbildningsmöjligheterna i Arboga bedöms vara mycket goda. Högskolecentrum erbjuder flertalet kurser och utbildningar både i Arboga och via distansstudier. Arboga har dessutom beviljats nya Yrkehögskoleutbildningar.

Förskolan fortsätter att utveckla sin verksamhet.

Förskolan har börjat använda så kallade modersmålsstödjare, främst under barnets första tid i förskolan. Syftet med modersmålsstödjarna är att övergången från hemmet till förskolan ska gå så bra som möjligt på alla sätt. Modersmålsstödjarna har fungerat mycket bra och under 2017 utökades satsningen med stödjare på fler språk.

Varje förskoleområde har ett barnhälsoteam som har till uppgift att stötta pedagogerna i det förebyggande arbetet kring barns trygghet och hälsa. Teamet kartlägger, samordnar och följer upp insatser för att kunna möta varje barns

behov. I barnhälsoteamet finns förskolechef, specialpedagog, talpedagog och en representant från varje förskola. Vid behov finns skolpsykolog att tillgå.

Den 1 maj 2017 anställdes en specialpedagog inom förskolan. Specialpedagogen ingår i barnhälsoteamen. De specialpedagogiska insatserna ska ses som ett komplement till förskolans egna pedagogiska verksamhet.

En pedagogisk utvecklare är anställd inom förskolan i Arboga. Det är en ny tjänst som ska stödja det pedagogiska arbetet på förskolorna. Pedagogisk utvecklare arbetar med att vara ute i verksamheterna i nära samarbete med förskollärare och barnskötare. Utvecklaren ska inspirera och komma med tips och idéer kring pedagogiken.

Under 2017 -2018 kommer samtliga pedagoger inom förskolan att få delta i en fortbildning kring "Språk och kunskapsutvecklande arbetssätt med inriktning flerspråkighet". Syftet med denna kompetensutveckling insats är att öka chefers och pedagogers kompetens om språk- och kunskapsutveckling i teori och praktik och genom det bidra till ökande möjligheter till språk- och kunskapsutveckling för alla barn i förskolan. Syftet är att också att verksamheten får stöttning i att bedriva långsiktigt och hållbar utvecklingsarbete som blir en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Kompetensen byggs upp på bred front i förskolan och leder på sikt till att pedagoger själva kan fortsätta kompetensutveckla kollegor.

Lösningar för att kunna erbjuda alla barn en plats på förskola inom garantitiden

Många nya barn skrevs in i förskolan under 2017. Antalet barn är nu omkring 730, vilket kan jämföras med 550 barn för några år sedan. Ökningen beror bland annat på inflyttning, men också på att allt fler vårdnadshavare önskar en plats på förskola för sitt barn redan vid 1 års ålder. För att kunna hålla garantitiden på fyra månader har olika lösningar arbetats fram under året. På Gäddgårdsvallen öppnade en ny tillfällig förskola, Geddans förskola, i moduler.

I Götlunda invigdes nya moduler, dessa gjorde det möjligt att erbjuda plats åt alla barn som önskade att få gå på Fasanen.

Stort antal elever i förskoleklass

I förskoleklass är också antalet elever stort, på Gäddgårdsskolan finns nu moduler som tillfälliga lokaler för att få plats med alla 6-åringar.

Beslut om ny grundskola och ny förskola

Det ökade antalet elever och barn gör även att behovet av större lokaler ökar, samtidigt som flera av de befintliga lokalerna inte är ändamålsenliga. Under

året beslutade barn- och utbildningsnämnden därför att beställa en ny grundskola F-9, på den plats där Gäddgårdsskolan ligger idag. Dessutom beslutade nämnden om att beställa en ny förskola på Söder, som ska placeras på området Marknaden.

Projekt med Skolverket för att stärka det pedagogiska ledarskapet

Skolverket har valt ut Arboga som en av deltagarna i projektet "Samverkan för bästa skola". Genom deltagandet får kommunen mer resurser till sitt arbete med att stärka det pedagogiska ledarskapet i alla nämndens verksamheter. Utbildningen sker i samverkan med Karlstads Universitet. Under året påbörjades till exempel en utbildning av förstelärare och processledare. Syftet med utbildningen är att höja måluppfyllelsen och öka likvärdigheten mellan skolorna. Detta ska ske genom stärkt pedagogiskt ledarskap för chefer samt stärkt ledarskap i klassrummet för alla pedagoger.

Fler Arbogaungdomar söker sig till Vasagymnasiet

Inom Vasagymnasiets pedagogiska utveckling har man under året arbetat med att utveckla de områden som handlingsplanerna visar att man behöver stärka. Det är fortsatt kraftsamling på kollegialt lärande och ämnesövergripande arbete inom alla program och där olika kurser och dess lärare skall vara inblandade. Detta för att bättre nå både kursernas centrala innehåll och program/examensmålen samt att öka elevernas förståelse för sammanhang och helheter.

Gymnasieskolan har även fortsatt att förkovra sig ytterligare inom bedömning och betyg genom olika föreläsningar och arbete inom respektive ämnessektor har genomförts. Skolan har deltagit med alla lärare i förvaltningens satsning Samverkan för bästa skola.

Inom målområdet kunskaper har Vasagymnasiet fortsatt utveckla modersmålsundervisning och studiehjälpen. Gymnasiet har anställt fler lärare som har svenska som andraspråkskompetens (SVA). Skolan har nu en specialpedagog heltid på skolan som stödjer elever på både nationella program och på introduktionsprogrammet.

Dessa är åtgärder som visat sig vara framgångsrika och många Arbogaungdomar väljer Vasagymnasiet framför andra gymnasieskolor. Antalet nya elever på Vasagymnasiet var omkring 140 hösten 2017.

Speciella satsningar ska stärka läsinläringen

En annan satsning som pågår i skolorna är "En läsande klass". Med hjälp av en speciell metod ska elevernas läsinläring stimuleras. Genom satsningen specialpedagogik för lärande utbildas våra pedagoger. Läslyftet är en annan

nationell satsning för att stärka läsinläringen. Den bygger på kollegialt lärande och fortsatte under 2017. Många högstadie- och gymnasieelever utnyttjade möjligheten att få extra stöd och hjälp i matematiken i form av så kallade mattestugor, detta sker i samarbete med SAAB.

Ekonomi

Barn- och utbildningsnämnden prognosticerar ett nollresultat för år 2017. Detta trots att fler barn, elever och studerande har gett högre kostnader för personal och lokaler än budgeterat.

Framtid

Behovet av förskoleplatser fortsätter att öka. Ökningen beror på inflyttning och på att fler väljer att ha sina barn på förskola vid exempelvis föräldraledigheter och när barnet fyller ett år. Nya förskolor är avgörande för att kunna möta detta behov.

De projekt som finns beskrivna i kommunens Strategiska lokalförsörjningsplan berör till stor del barn- och utbildningsnämndens verksamheter. Det handlar bland annat om vilken typ av lokaler som behövs för att bedriva en bra förskola och skola i framtiden. Beslut om ny Gäddgårdsskola och ny förskola i kvarteret Marknaden är fattade.

Arboga kommun behöver fler förskollärare och lärare. Konkurrenten om framtidens pedagoger hårdnar. För att kunna rekrytera och behålla förskollärare och lärare i framtiden behöver arbetssättet kring rekrytering utvecklas. En rekryteringsplan för nämndens verksamheter är framtagen.

Fler kompetenshöjande insatser för personalen kommer att behövas de närmaste åren, vilket innebär väsentligt ökade kostnader för nämnden. Kraven på behörighet är tydliga.

Antalet nyanlända i Arboga ökar. Det är av yttersta vikt att dessa individer får det stöd och den hjälp de har rätt till. Barn- och utbildningsnämnden har antagit riktlinjer, och för att kunna arbeta enligt dessa krävs kommunala satsningar även i framtiden

4 Måluppfyllelse

- målet har uppfyllts år 2017
- ◆ målet har delvis uppfyllts år 2017
- målet har inte uppfyllts år 2017

4.1 Inspirerande livsmiljö

Kommunfullmäktiges inriktningstext

I Arboga finns plats för inspiration, här finns plats att utveckla idéer och tänka nya tankar. Fritids- och kulturlivet är rikt och erbjuder något för alla samt bidrar till bättre folkhälsa och integration.

De unika miljöerna i Arboga tas till vara och utvecklas. Här finns många alternativ för boende och pendlingsmöjligheterna är bra. Kommunen ska aktivt delta i bostadsutvecklingen i samarbete med andra aktörer och entreprenörer. Det gör att allt fler väljer att bosätta sig i Arboga.

Det känns tryggt att bo och vistas i Arboga. Kommunen arbetar förebyggande mot brott genom att skapa trygga miljöer och stärka de sociala nätverken både på grupp- och individnivå. En god social välfärd erbjuds utsatta grupper.

Servicen och kvaliteten på tjänsterna till invånarna är bra, i staden och på landsbygden. Arbogaborna känner att de bor i en kommun med tillgängliga och väl fungerande verksamheter som bidrar till god livskvalitet i livets alla skeden. Det finns möjlighet för alla att vara med och påverka kommunens verksamheter.

Arboga är ett demokratiskt, socialt och ekologiskt hållbart samhälle. Här råder hög tolerans och människor är jämlika och jämställda. Arboga ska vara en mångkulturell stad. Naturresurser som vatten och luft skyddas och används på ett varsamt sätt.

Kommunfullmäktiges mål:
Arboga växer och utvecklas

Kommentar

Barn- och utbildningsnämnden bidrar till målet att Arboga växer och utvecklas. Genom att tillhandahålla god kvalitet på nämndens verksamheter ökar ortens attraktionskraft. Arboga kan som liten ort erbjuda stora utbildningsmöjligheter. Här finns allt ifrån förskola till yrkeshögskola, och alla kurser på universitet och högskola som finns på distans kan man läsa på via vårt Högskolecentrum

Forskning visar att en avgörande faktor för en kommuns möjlighet att locka nya invånare är de resultat som förskola, skola, gymnasium och vuxenutbildningen uppvisar. Kommunens förskolor, skolor och vuxenutbildning har de senaste åren skrivit in många nyanlända i sina verksamheter.

Barn- och utbildningsnämnden har de senaste åren visat goda resultat där upplevelsen av trygghet är hög.

Kommunfullmäktiges mål:
Arboga är tryggt och säkert

Kommentar

Barn- och utbildningsnämnden har under flertalet år följt utvecklingen av barn och elevers upplevda trygghet. Mätningar genomförs årligen med enkäter bland vårdnadshavare till 4-åringar i förskolan, samtliga elever i grund- och grundsärskolan och gymnasiet har svarat på enkäten. Betygsskalan löper från 1-4 där 4 är det högsta värdet.

Betyget för förskolan blev 3,53 att jämföra med 3,55 vid förra mätningen, som svar på påståendet "Jag känner mig trygg med mitt barns vistelse i förskolan". För grund- och grundsärskolan blev resultatet mellan 3,47 och 3,92, som svar på påståendet "Jag känner mig trygg i skolan". För gymnasieskolans del blev betyget 3,92 att jämföra med 3,89 vid förra mätningen.

Vidare tar nämnd och förvaltning ett stort ansvar vid de kommunövergripande trygghetsinsatserna.

Kommunfullmäktiges mål:
Arboga är inkluderande och tillgängligt

Kommentar

Barn- och utbildningsnämnden bidrar till att göra Arboga mer inkluderande och tillgängligt. De senaste åren har många nyanlända barn och elever anlänt till våra förskolor och skolor. Nämnd och förvaltning har upprättat planer för att möjliggöra detta mottagande. Vid större beslut om förändringar görs barnkonsekvensanalyser. Tillgänglighetsaspekten vägs in vid beslut.

Kommunfullmäktiges mål:
Arboga är ekologiskt hållbart

Kommentar

Barn- och utbildningsnämnden bidrar till att göra Arboga mer ekologiskt hållbart. Några förskolor arbetar med projektet "Grön Flagg". Grön Flagg har funnits sedan 1996 och idag är fler än 2600 skolor och förskolor runt om i landet anslutna. Grön Flagg är ett undervisningsverktyg kring hur skolor och förskolor kan lära ut hållbarhetsfrågor på ett spännande sätt.

Andra projekt som genomförts kan till exempel handla om skräpplockardagar samt tematiska arbeten kring hur man som barn och elev kan försöka leva med mindre miljöpåverkan.

4.2 Inspirerande livslångt lärande

Kommunfullmäktiges inriktningstext

Trygghet, delaktighet, kreativitet och kompetens är ledord för Arbogas förskolor, fritidshem och skolor. Alla barn och elever blir sedda och får uppmärksamhet. Arboga ska ligga i framkant både gällande kvalitet och arbetsmiljö.

Arbogas skolor inspirerar till nyfikenhet och lust att lära. Kompetenta lärare och ett bra ledarskap på alla nivåer bidrar till en god lärmiljö där eleverna utmanas, utvecklas och lyckas utifrån egna förutsättningar. Mötet, samspelet och dialogen mellan pedagog, barn, elev och föräldrar genomsyrar hela skoltiden.

Arbogas skolor håller hög kvalitet och det goda samarbetet med näringslivet utvecklas ständigt. Det ger barn och elever goda kunskaper och bra förutsättningar att gå vidare till högre studier eller arbete efter avslutade utbildningar.

Vuxenutbildningen bidrar till det livslånga lärandet och ger alla en ny chans. Det ska finnas goda möjligheter att läsa allt från grundläggande vuxenutbildning till universitetsstudier på distans.

Kommunfullmäktiges mål:
Arboga inspirerar till livslångt lärande

Kommentar

Antalet barn och elever i nämndens verksamheter fortsätter att öka. Samtidigt finns ett stort behov av ändamålsenliga och permanenta lokaler för

verksamheterna.

84 barn och elever skrevs in i förskola, grundskola och gymnasium under 2017. För svenska för invandrare, SFI, var siffran 85. Det stora antalet nyanlända elever ställer krav på nya sätt att arbeta i verksamheterna och behov av att anställa ny kompetens.

Resultaten är goda

I årskurs 3 genomförs nationella prov i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Statistik från de nationella proven i årskurs 3 visade 86 % av eleverna nådde målen i matematik och 86 % nådde målen i svenska.

Betygen efter årskurs 9 öppnar vägen för eleverna in på gymnasiet. 86 % av eleverna (inkluderat nyanlända) är behöriga till ett nationellt gymnasieprogram.

På gymnasieskolan bedöms resultaten som goda, många elever når de högre betygen. Andelen elever med examensbevis var i juni 2017, 96,3 % att jämföra med 92 % förra året.

Utbildningsmöjligheterna i Arboga bedöms vara mycket goda. Högskolecentrum erbjuder flertalet kurser och utbildningar. Arboga har dessutom beviljats nya Yrkeshögskoleutbildningar.

Ett flertal fortbildningsinsatser genomförs inom nämndens verksamheter, särskilt kan lyftas fram "Samverkan för bästa skola". Genom deltagandet får kommunen mer resurser till sitt arbete med att stärka det pedagogiska ledarskapet i alla nämndens verksamheter. Utbildningen sker i samverkan med Karlstads Universitet och Skolverket. Under våren påbörjades till exempel en utbildning av förstelärare och processledare. Syftet med utbildningen "Samverkan för bästa skola" är att höja måluppfyllelsen och öka likvärdigheten mellan skolorna. Detta ska ske genom stärkt pedagogiskt ledarskap för chefer samt stärkt ledarskap i klassrummet för alla pedagoger.

Beslut om att bygga ny grundskola och ny förskola

Samtidigt som antalet barn och elever ökar är många av de lokaler som används för barn- och utbildningsverksamheterna inte ändamålsenliga eller i omfattande behov av renovering. Därför togs beslut om att bygga en ny grundskola på den plats där Gäddgårdsskolan finns idag. Även en ny förskola ska byggas på söder vid området Marknaden. De nya lokalerna ska skapa de bästa förutsättningarna för barns lärande.

Projekt för att ge fler unga utbildning och arbete

Fem län/regioner har gått samman i en gemensam satsning för att motverka

studieavhopp och studiemisslyckanden. Projektet heter #jagmed – unga till utbildning och arbete. Västmanland är med i projektet och Arboga kommun satsar bland annat på att bygga upp det kommunala aktivitetsansvaret, så att ingen ungdom i kommunen ofrivilligt ska vara utan utbildning, aktivitet eller arbete.

Trygghet

Trygghet är en central fråga för kommunen. Tidigare genomförda undersökningar visar att såväl barn som föräldrar upplever att deras skola och förskola är trygg. Vårdnadshavare till 4-åringar i förskolan och samtliga elever i grund- och grundsärskolan och gymnasiet har fått svara på enkäter om den upplevda tryggheten i förskola och skola. Betygsskalan löper från 1-4 där 4 är det högsta värdet.

Betyget för förskolan blev 3,53 att jämföra med 3,55 vid förra mätningen, som svar på påståendet "Jag känner mig trygg med mitt barns vistelse i förskolan". För grund- och grundsärskolan blev resultatet mellan 3,47 till 3,92, som svar på påståendet "Jag känner mig trygg i skolan". För gymnasieskolans del blev betyget 3,92, vilket kan jämföras med 3,89 vid förra mätningen.

Yrkeshögskola och vuxenutbildning

Arboga kommun bedriver sedan flera år tillbaka Yrkeshögskoleutbildningar. Dessa utbildningar leder till arbete. Distansstudier på Universitet och Högskolor är möjligt från vårt Högskolecentrum. Gymnasieskolan och Vuxenutbildningen samverkar med över 100 företag i regionen.

Nämndens mål:

1 Fler elever når de högre målen i alla ämnen

Kommentar

Kunskapsresultat och lärande för de lägre åren i grundskolan:

I årskurs 3 genomförs nationella prov i svenska, svenska som andraspråk och matematik. 86 % av eleverna nådde målen i matematik och 86 % av eleverna nådde målen i svenska. Ett resultat som är betydligt bättre än förra året (+6 %)

Rektorernas analys av resultaten visar att eleverna haft störst svårigheter med taluppfattning, skriftliga räknemetoder, tid, bråk och huvudräkning. Resultaten på nationella proven stämmer väl överens med pedagogernas observationer och bedömningar av måluppfyllelsen i ämnena i stort.

Flickorna ligger likt tidigare år något högre när det gäller resultaten på de

nationella proven.

När det gäller resultaten för svenska/svenska som andraspråk har följande framgångsfaktorer framkommit i lärarnas utvärderingar i det systematiska kvalitetsarbetet: studiehandledning på modersmålet, korta återkommande genomgångar för alla, möjlighet till många repetitioner, specialundervisning i klassrummet vissa lektioner, SVA- undervisning samt läxhjälp efter skoltid. Att eleverna har tydligt uppsatta mål är också avgörande för framgång, visar våra analyser.

Det är glädjande att vi nu kan konstatera att våra tidiga insatser i de yngre åren ger resultat. Satsning på att skriva sig till läsning i förskoleklass och åk 1 är ett exempel på en insats där vi medvetet satsar på att lägga en stabil grund när eleverna börjar i grundskolan. "Specialpedagogik för lärande" är ett annat exempel.

Andel behöriga elever till något nationellt program på gymnasiet ska bibehållas utifrån utfall år 2013.

86 % av eleverna i åk 9 i Arboga är behöriga till något nationellt gymnasieprogram, vilket är en sänkning med 5 procentenheter jämfört med tidigare år. Nyanlända elever är medräknade i statistiken.

Siffran för länet var 79,4 procent och 82,5 procent i riket.

Genomsnittligt meritvärde för eleverna som lämnar grundskolan är 226 poäng. Nyanlända elever inräknat. Innebär en ökning med 2 %. Länets meritvärde var 210 och rikets 223,5. Åtgärder som har vidtagits för att ytterligare höja måluppfyllelsen och höja kunskapsnivåerna i matematik och no, är Matte-/No stugor en gång i veckan på respektive skolor. Lovskolor har även anordnats på varje skola. Mattestugorna sker i samarbete med gymnasiet och företaget SAAB.

På gymnasieskolan bedöms resultaten som goda, många elever når de högre betygen både i årskurs 1, 2 och 3. Andelen elever med examensbevis var i juni 2017, 96,3 % att jämföra med 92 % förra året.

Utbildningsmöjligheterna i Arboga bedöms vara mycket goda.

Högskolecentrum erbjuder flertalet kurser och utbildningar. Arboga har dessutom beviljats nya Yrkehögskoleutbildningar. I medborgarundersökningen som genomfördes under hösten 2017 gav Arbogaborna området "Utbildningsmöjligheter" ett högt index, 66 att jämföra med 60 som snitt i undersökningen.

Mätningar	Utfall 2017	Målvärde 2017
 5.1 Nationella prov i årskurs 3	85,9 %	83 %
 5.2 Behöriga elever till nationellt program på gymnasiet	86,1 %	90 %
 5.3 Utbildningsmöjligheter	66 %	60 %
 Andel elever som når de högre i alla ämnen i grundskolans årskurs 3,6,9, grundsärskolan årskurs 6 och 9 samt andel elever som får slutbetyg i gymnasiets årskurs 3.		

Nämndens mål:

2 Den förebyggande elevhälsan ska stärkas

Kommentar

Arbetet med den förebyggande elevhälsan har intensifierats. Fr.o.m. förskoleklass t.o.m. gymnasiet genomförs numera fyra hälsobesök samt ett hälsosamtal med kurator i årskurs 7 och ett i gymnasiets årskurs 2.

Hälsobesöken med skolhälsovården stärker elevernas självkänsla och stimulerar till egna medvetna val. Eleverna får utökade kunskaper om frisk- och riskfaktorer samt hur dessa påverkar hälsan. Hälsobesöken äger rum i förskoleklass, årskurs 4, årskurs 8 samt årskurs 1 på gymnasiet. Grunden för hälsobesöken utgörs av ett frågeformulär med områden såsom familj, vänner, fritid och skola.

Under vårterminen genomfördes enkäter där bland annat elevhälsoaspekter blir belysta. Resultatet från dessa visar att det arbete som bedrivs ger resultat. Mätningar genomförs årligen med enkäter bland vårdnadshavare till 4-åringar i förskolan. Samtliga elever i grund- och grundsärskolan och gymnasiet har svarat på enkäten. Betygsskalan löper från 1-4 där 4 är det högsta värdet.

Betyget för förskolan blev 3,53 att jämföra med 3,55 vid förra mätningen, som svar på påståendet "Jag känner mig trygg med mitt barns vistelse i förskolan". För grund- och grundsärskolan blev resultatet mellan 3,47 och 3,92, som svar på påståendet "Jag känner mig trygg i skolan". För gymnasieskolans del blev betyget 3,92 att jämföra med 3,89 vid förra mätningen.

Rekryteringen av nyckelkompetenser såsom kuratorer och skolpsykolog har varit framgångsrik.

Mätningar	Utfall 2017	Målvärde 2017
 Minst fyra hälsobesök from förskoleklass tom gymnasiet, samt ett hälsosamtal med kurator i årskurs 7 och ett i gymnasiets årskurs 2. Målet utvärderas 2016.	95 %	90 %

Nämndens mål:

3 Satsning på ny teknik i våra förskolor och skolor

Kommentar

Förskolan

Förskolans plan för IKT (information och kommunikationsteknologi) har implementerats på alla förskolor. IKT-pedagog finns som stöd för lärspridarna och träffas regelbundet, bland annat genom en studiecirkel. IKT-pedagogerna är också med som stöd i verksamheten hos kollegor varje vecka. Ett syfte är att IKT ska vara ett komplement/redskap i den pedagogiska verksamheten. Ett annat syfte är att höja pedagogernas kunskaper i IKT och använda det som ett verktyg bland annat i den pedagogiska dokumentationen.

IKT-pedagoger och IT-handledare fortbildar kollegor genom pedagogiska caféer under temat "Pedagogik och digitala verktyg". Det här arbetssättet kommer att fortsätta.

Som information till vårdnadshavare använder pedagogerna bland annat bloggen i edWise. Även lärplattorna används som verktyg, bland annat genom att filma barnens framsteg. Inte minst för våra nyanlända familjer är detta framgångsrikt.

Grundskolan

Satsningen på Digilär i grund- och grundsärskolans årskurs 7-9 har fortsatt. Digitaliseringen fortsätter, dock saknar några förskolor och skolor väl fungerande trådlösa nätverk och fiberuppkopplingar. Digitala hjälpmedel används inom flera olika områden; som läromedel, vid kommunikation, egna presentationer, färdighetsträning och föräldrasamverkan. Flera lektionssalar har utrustats med projektorer. I övrigt är det fortfarande ett stort behov av lärplattor och många fler datorer för att detta mål ska kunna sägas vara uppnått till 100 % på alla skolorna. Ambitionerna finns och IT-handledaren kommer att arbeta tillsammans med rektor och förvaltningsledning för att stärka IT-satsningen på skolan.

Vasa och Vuxenutbildningen

Satsningen på Mac, Digilär och Edwise som pedagogisk plattform för

pedagogisk utveckling fortsätter.

PC inom webbt teknik-, nätverksteknik-, CNC- samt CAD-kursernas behov finns kvar och där finns nu mycket moderna utrustningar med hög teknisk nivå. Skolans samarbetsföretag använder sig av likande utrustning i sin produktion och tjänster.

Ny IT-organisation

Under våren 2017 fördes den tidigare kommunala IT-organisationen över till VMKFB, vilket ska borga för en förbättrad kvalitet och kontinuitet i IT-frågan.

IT-strategi och digitalisering

Regeringen har antagit en IT-strategi som syftar till att stärka elevernas digitala kunskaper och lärande utifrån samhällets behov och krav. Mål kring IT och digitalisering har skrivits in i läroplanerna och gäller från och med 2018. Samtliga skolledare har påbörjat fortbildning kring att leda digitalt lärande under hösten 2017.

Mätningar	Utfall 2017	Målvärde 2017
 Digilär-konceptet fortsätter i grund- och grundsärskolans årskurs 7-9 samt på gymnasieskolan. Ny teknik införs även på förskolan, grund- och grundsärskolans lägre årskurser.	80 %	100 %

4.3 Inspirerande arbete

Kommunfullmäktiges inriktningstext

Arboga erbjuder en varierad arbetsmarknad inom många olika branscher. En god service från kommunens alla verksamheter och organisationer uppmuntrar till företagande och bidrar till att näringslivet växer och utvecklas.

Attraktiva etableringsområden och god tillgång på arbetskraft skapar förutsättningar för nya branscher och företag.

Arbogas unika kulturmiljö, rika historia och goda värdskap lockar besökare, vilket gör besöksnäringen till en allt större näringsgren.

Kommunfullmäktiges mål:
Arboga har ett gott näringslivsklimat

Kommentar

Barn- och utbildningsförvaltningen samverkar med över 100 företag i regionen. Samverkan mellan skola och näringsliv är central för verksamhetens utveckling.

Kommunfullmäktiges mål:
I Arboga finns goda möjligheter till arbete

Kommentar

Barn- och utbildningsnämndens verksamhet bidrar till goda arbetsmöjligheter i kommunen. Det handlar om alltifrån att erbjuda förskoleplatser inom fyra månader till att kunna möjliggöra för eftergymnasial fortbildning. God kvalitet i nämndens verksamheter skapar bra förutsättningar för arbete efter avslutade studier. Nya satsningar såsom svetskurser för nyanlända kan nämnas som spännande framtidssatsningar.

4.4 Inspirerande organisation

Kommunfullmäktiges inriktningstext

Arboga kommun är en attraktiv arbetsgivare där medarbetarna utvecklas och är delaktiga. Arbetsmiljön är god och hälsofrämjande. Ambitionen är att erbjuda alla den sysselsättningsgrad de önskar. Medarbetare som trivs och mår bra är en förutsättning för en inspirerande organisation.

Ekonomi är i balans och kommunens resurser används alltid på bästa sätt såväl på kort som på lång sikt.

Kommunfullmäktiges mål:
Arboga kommun ger ett gott bemötande och god service

Kommentar

Varje medarbetare är kommunens ansikte utåt och ska spegla den professionalism och det servicetänkande som vi vill ska förknippas med Arboga kommun. En fortbildningsinsats gällande stärkt ledarskap i klassrummet och stärkt pedagogiskt ledarskap tillsammans med Skolverket och Karlstads Universitet bland samtlig personal ska bidra till ännu bättre resultat i sammanhanget.

Kommunfullmäktiges mål:

Arboga kommun är en attraktiv arbetsgivare

Kommentar

Barn- och utbildningsnämnden arbetar med att utveckla och förbättra dess verksamhet. Nämndens viktigaste resurs i detta är de anställda. Genom att kunna erbjuda den sysselsättningsgrad som de anställda önskar, ge goda möjligheter till fortbildning, friskvård och ett pedagogiskt ledarskap skapar vi möjlighet för våra anställda att trivas och växa.

Nämndens verksamheter kännetecknas av kontinuitet och långsiktighet.

Kommunfullmäktiges mål:

Arboga kommun har god ekonomisk hushållning

Kommentar

Barn- och utbildningsnämndens verksamheter har de senaste åren uppvisat bra resultat, både avseende verksamhetens kvalitet och dess ekonomiska resultat. Regelbundna uppföljningar med förvaltningsledningens ekonomer samt utbildning av chefer har visat sig vara framgångsrikt. Målsättningen är att ekonomin inom nämnden ska kännetecknas av kontinuitet och långsiktighet.

5 Intern kontroll

En internkontrollplan är upprättad och utvärderad.

6 Barnkonsekvensbeskrivning

Inför beslut genomförs barnkonsekvensbeskrivningar.

7 Årets resultat och investeringar

Resultat (Tkr)	2016	2017	Avvikelser mot budget
Intäkter	81 716	88 300	28 604
Kostnader	393 119	414 549	-28 546
Nettokostnad	311 403	326 249	58
Investeringar (Tkr)	2563	2 370	0

Hela nämndens verksamhet

Nämnden uppvisar ett överskott på 58 kkr för verksamhetsåret 2017.

Nämndens större investeringar under året var nya lokaler för SFI, nya pedagogiska utemiljöer vid förskolor och skolor, nya klassrum på Engelbrektsskolan och Högskolecentrum, nya NO-institutioner på högstadiet och nya pedagogiska miljöer vid Vasagymnasiet.

Samtliga investeringsmedel för året har nyttjats.

Förskola

Resultat (Tkr)	2016	2017	Avvikelser mot budget
Intäkter	11 952	16 388	4 984
Kostnader	84 001	97 130	- 10 067
Nettokostnad	72 049	80 741	-5 083

Förskolan redovisar för år 2016 ett underskott på 5 000 tkr. Föregående år var underskottet ungefär 3 300 tkr. Underskottet förklaras av att förskolan hade högre lokalkostnader och lönekostnader än budgeterat, vilket kan förklaras av att fler förskoleplatser har skapats. Antal platser i budget är cirka 550 och antalet barn i förskolan är betydligt högre. Andelen barn per personal har enligt den senaste statistiken kunnat hållas på en relativt låg nivå trots att antalet barn har ökat.

Grundskola och grundsärskola

Resultat (Tkr)	2016	2017	Avvikelser mot budget
Intäkter	18 483	24 997	7 628
Kostnader	144 915	177 976	-7 504
Nettokostnad	126 431	152 979	124

Grundskolan (inklusive fritidshem och förskoleklass) redovisar totalt ett överskott på ca 120 tkr. Skillnaderna i intäkter mellan åren beror på att fler statsbidrag beviljats.

Resultat (Tkr)	2016	2017	Avvikelser mot budget
Intäkter	508	2 463	2 463
Kostnader	7 769	10 728	-2 863
Nettokostnad	7 262	8 264	-400

Grundsärskolans underskott förklaras till största delen av verksamheten växte med fler elever och därmed högre kostnader för personal och lokaler.

Gymnasieskolan

Resultat (Tkr)	2016	2017	Avvikelser mot budget
Intäkter	11 364	12 043	249
Kostnader	75 072	76 521	2 616
Nettokostnad	63 708	64 479	2 865

I år uppvisar, för sjätte året i rad, köp och försäljning av gymnasieplatser ett överskott.

Gymnasiesärskola

Gymnasiesärskolans resultat blev ca -60 tkr, kostnaden för köp av platser blev högre än budgeterat.

Resultat (Tkr)	2016	2017	Avvikelser mot budget
Intäkter	3	1 120	1 120
Kostnader	6 592	8 177	1 182
Nettokostnad	6 589	7 057	-62

Vuxenutbildning

Vuxenutbildningens resultat blev -2 200. Under en större del av året har undervisningen vid svenska för invandrare visat stora underskott. Andelen studerande vid SFI har fördubblats de senaste åren, vilket medfört ökade lokal och personalkostnader.

Resultat (Tkr)	2016	2017	Avvikelser mot budget
Intäkter	5 986	14 678	10 095
Kostnader	25 976	28 064	-12 292
Nettokostnad	19 990	13 388	-2 196

Politisk verksamhet

Resultat (Tkr)	2016	2017	Avvikelser mot budget
Intäkter	0	0	0
Kostnader	1 806	884	715
Nettokostnad	1 806	884	715

Anledningen till överskottet är att en chefstjänst tidigare fanns på posten politisk verksamhet, detta är åtgärdat till budget 2018.

8 Sammanfattade uppgifter om ekonomi

	Bokslut	Bokslut	Bokslut
Ekonomi, tkr	2015	2016	2017
Verksamhetens intäkter	64 927	81 716	88 300
Verksamhetens kostnader	366 472	393 119	414 549
Nettokostnad	301 545	311 403	326 249
Budget	301 631	311 437	326 307
Årets resultat	86	33	58
Bruttoinvesteringar	1 654	2 563	2 370
	Bokslut	Bokslut	Bokslut
Nettokostnad, tkr	2015	2016	2017
Politisk verksamhet	1 703	1 806	884
Barn- och utbildningskontor	712	1 574	765
Förskoleverksamhet 1-5 år	70 122	72 049	80 741
Fritidshem 6-9 (12) år	11 032	11 315	12 326
Förskoleklasser 6 år	7 870	8 474	8 836
Grundskola	124 909	126 431	131 818
Grundsärskola	7 507	7 262	8 264
Gymnasieskola	58 551	63 708	64 479
Gymnasiesärskola	6 887	6 589	7 057
Vuxnas lärande	12 430	19 990	13 388
Familjepedagogverksamhet	455	80	0
Ungdomskontakten	575	535	563
Elevhem	820	902	841
Reserverat köp/sälj skolplats	-2 028	-9 312	-3 713
Summa nettokostnad	301 545	311 403	326 249

9 Nyckeltal

Nyckeltal	2014	2015	2016	2017
Förskola: Antal barn/årsarbetare	5,6	5,0	5,5	5,8
Fritidshem: Antal barn/årsarbetare	20	18,8	18	21,6
Grundskola: Andel behöriga till något nationellt program på gymnasiet %	90,7	91,7	92	86,1
Gymnasiet: Andel elever med grundläggande behörighet till universitet och högskola	70,2	71,2	75,7	91,8

10 Framtiden

Behovet av förskoleplatser har varit stort de senaste åren. Ökningen beror på inflyttning och på att fler väljer att ha sina barn på förskola vid exempelvis föräldraledigheter. Nya förskolor är avgörande för att kunna möta detta behov.

Arboga kommun behöver fler förskollärare och lärare. Förvaltningens arbetssätt utvecklas för kunna rekrytera förskollärare och lärare i framtiden. Det kan röra sig om att utbilda fler VFU handledare, uppmuntra till deltagande i förskolelyftet. Även icke högskoleutbildad personal i förskolan behöver stöd och utveckling. Kompetensutveckling via det s.k. förskolelyftet och möjlighet att läsa till förskollärare/lärare på distans öppnar nya möjligheter. Det finns även ett behov av att utbilda våra pedagoger i flerspråkighet i förskolan. Att rekrytera behörig personal är svårt, omsättningen av personal ökar.

Fler kompetenshöjande insatser för personalen kommer att behövas de närmaste åren, vilket innebär väsentligt ökade kostnader för nämnden. Kraven på behörighet är tydliga.

Antalet nyanlända i Arboga är stort. Barn- och utbildningsnämnden har antagit riktlinjer, och för att kunna arbeta enligt dessa krävs kommunala satsningar. Förvaltningen har genomfört en omorganisation för att säkerställa att man lever upp till skollagens krav och nämndens riktlinjer. Personal har anställts för att stärka modersmålsundervisning, svenska som andra språk och studiehandledning på modersmål. Detta är något som måste fortsätta över tid.

Lokalförsörjningsplanen berör till stor del barn- och utbildningsnämndens verksamheter och handlar framför allt om hur många och vilken typ av lokaler som behövs för att bedriva en bra förskola och skola i framtiden.

Antalet barn i förskolan ökar, så är även fallet i förskoleklass, grundskola, grundsärskola och gymnasieskola.

De största utmaningarna i framtiden för nämndens verksamhetsområden ser ut att bli ekonomin, lokalerna och kompetensförsörjningen.